

לאילה וקאילה

הנס שטומה 1904
סיפורי מלטה

בעיר טורקית אחת חי מושל בעל לב קשה. מאחר שלא קיבל תגמול מספיק מהסולטן, התנקם בעניים. והטיל עליהם מסים כבדים. פעם טיפל בענייניו של נגר עני ציווה עליו לשלם מס של שלוש מאות אונקיות זהב. לנגר הזקן לא היה סכום ענקי כזה, הוא נאלץ להיכנס לחובות ומצבו היה קשה ביותר. הייתה לו, לנגר זה, בת בשם לאילה. בת מכוערת, גיבנת, פניה מצולקות, עין אחת עיוורת ועור פניה כהה. במילים אחרות היא יכלה, כפי שאומרים, להפחיד אפילו את הים. אבל הייתה לה ידידה בשם קאילה. וכפי שלאילה הייתה מכוערת, כך קאילה הייתה יפהפייה. שתי הבנות התיידדו מאוד ובילו תמיד ביחד. אפשר היה

לחשוב שאלה אחיות.

ביום בו אבא של לאילה שילם את המס נפגשו לאילה עם קאילה. קאילה הרגישה מיד את מצב רוחה הירוד של חברתה וכאשר שמעה מה עולל להם המושל אמרה "יש לך סיבה לבכות, אך אל לך להתייאש. תתפללי שימצא דבר מה שיחזיר לאבא שלך את הכספים ועוד עם ריבית." כעבור ארבע ימים הבנות נפגשו שוב וקאילה סיפרה לחברתה את תוכניתה הסודית. התוכנית מצאה חן בעיני לאילה והיא הלכה עם חברתה לאביה, כדי לספר לו זאת. הנגר האומלל החליט שהתוכנית היא טובה ויש לבצעה למחרת. עליכם לדעת שבזמנים אלה נשי טורקיה הלכו תמיד עם רעלה על הפנים. הרעלה כיסתה את הכל מלבד עיני האישה. כבר בבוקר מחרת פנתה קאילה למושל וביקשה להתקבל אצלו לראיון. המושל קבע לה שעה וכאשר היא הגיעה לארמונו המפואר נפלה לפניו על ברכיה ודיברה "אדוני, אבי מתאכזר בי כל הזמן. הוא אוסר עלי להתחתן ולכל המחזרים שלי מספר דברים איומים עלי. באתי כדי

שתשחרר אותי מידי.".

"שמעי, בתי" ענה המושל "אני מאמין לך, אך עלי גם לשמוע מה אומר אביך. אוכל לשפוט את הדבר רק אם תספרי לי מה הוא אומר עליך."

"אם תרצה לדעת, אדוני, הנה מה הוא אומר. הוא מספר שאני מכוערת, גיבנת, עין אחת שלי עיוורת, פניי שחורות ומצולקות."

"אך איך אדע האם את באמת כזו אם לא אראה את פניך? הראי לי אותם בתי. תראי מה היא האמת."

לפי החוק הטורקי מהזמנים האלה, אסור היה לאיש לראות את פני אישה, מלבד בעלה. ובכל זאת קאילה הורידה את הרעלה מפניה והמושל הופתע מיופייה.

"אל תדאגי, בתי" אמר לה "עכשיו אשחרר אתך מידי אביך, כי אקח אתך לאישתי אם רק תרצי." וקאילה ענתה בהתלהבות "בוודאי שארצה אתך לבעל." הם הסכימו שעוד באותו היום המושל ילך לנגר ויבקש את ידה של בתו. קאילה עזבה מיד את הארמון, נפגשה עם לאילה

וסיפרה לה הכל. ובאמת, אחר הצהריים הגיע המושל לביתו של הנגר ואמר "יש לך בת צעירה לאילה. נכון?"

"אכן כן!" ענה הנגר.

"מדוע לא תיתן לה להתחתן, כפי שכתוב בקורן?" "אבל אדוני, מי ירצה את הבת שלי?" "למה תאמר זאת?"

"כי היא עיוורת בעין אחת, מכוערת, גיבנת ופניה שחורות ומכוסות בצלקות."

המושל התרגז "אל תשקר! ראיתי את בתך הבוקר ואני יודע שהיא בחורה יפה! אני רוצה אותה לאישה" והמשיך "אם לא תסכים, אקח אותה בכוח. מדוע לא תרצה לתת לי אותה?"

"אדוני, באמת תרצה אותה לאישה?" "שאל הנגר. "כן, אפילו שהיא שחורת פנים, עיוורת, מכוערת וגיבנת, כפי שאתה מספר."

"אתה צוחק ממני, אדוני?" "שאל הנגר.

"אני לא מתבדח! תיתן לי אותה או לאו?"

"אדוני, אם תרצה אותה כפי שהיא, קח אותה. אבל תבטיח שכשתראה אותה לא תגרש אותה

בחזרה!" אמר הנגר.

"לא. לא אגרש אותה. נביא עכשיו רשם בית

המשפט ונחתום על הסכם" אמר המושל.

"טוב אדוני, אבל תמורתה תיתן לי מאה ועשרים

אונקיות זהב. ואם תרצה בכל זאת לגרש אותה,

תיתן לי עוד מאתיים אונקיות. כל זה ירשם

בהסכם."

"כך יהיה" קרא המושל. מיד הוזמן רשם בית

המשפט, נערך הסכם ושניהם חתמו עליו.

וכך התוכנית של קאילה יצאה לפועל. אך לאילה

עדיין חששה שכאשר האמת תתגלה, המושל יהרוג

אותה במכות. אלא שקאילה הרגיעה ועודדה אותה.

הגיע יום החתונה. אצל הנגר נערך הנשף,

האורחים אכלו, שתו ורקדו, אבל למושל נמשך

הזמן כמו מאה שנה, כך הוא רצה להיות כבר לבדו

עם כלתו החדשה. בסוף, כשהגיעו להרמון של

המושל, אמר ללאילה "יקירתי, הורידו את הרעלה

ותני לי לראות את פניך היפות. עכשיו, כשאני

בעלת, מותר הדבר." לאילה הורידה את רעלתה

וכשהמושל ראה את פניה המצולקות כמעט

התפקע מכעס ומיד גירש אותה מארמונו. היא, בלי

לומר מילה, רצה מהר לבית אביה.

המושל לא העז אפילו לנשום, כי אילו נודע לאחרים

מה קרה לו, כל העיר הייתה צוחקת ממנו. והסולטן

היה בוודאי מפטר אותו ממשרתו הרמה, על כך

שבניגוד לחוק העז להביט על פניה של נערה

צעירה.

לכן הלך שוב לנגר ושילם לו את מאתיים אונקיות

זהב הנותרות. אך לפני שהלך עצר עוד רגע ואמר

בכעס "הפלת אותי יפה בפח."

"שמע אדוני הנכבד" ענה הנגר "לפני זמן קצר

לקחת ממני שלוש מאוד אונקיות זהב. היום קיבלתי

אותם בחזרה."

"רמאי שכמותך, הרי לקחת ממני שלוש מאות

ועשרים אונקיות!"

"עשרים אלה הן הרבית, אדוני" ענה בצחוק הנגר.

עם קללות נמרצות חזר המושל לארמונו.